Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 211
van **JORIS NACHTERGAELE**
datum: 4 maart 2020

---

aan **JAN JAMBON**
MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering (AAVR) bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie - Activiteiten 2019 en 2020

Via een diplomatieke afvaardiging in het buitenland wil Vlaanderen zorgen voor directe contacten met buitenlandse overheden, regeringsleiders en ministers. De Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering kan op deze manier de belangen behartigen van de Vlaming m.b.t. de Vlaamse bevoegdheden en samenwerkingsopportuniteiten detecteren met het gastland.

De AAVR bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie behartigt de belangen van de Vlaamse Regering in de EU. De Vlaamse Regering bepaalt ieder jaar een werkprogramma voor de AAVR dat aangeeft wat de relevante en prioritaire dossiers zijn bij de EU die potentieel grote gevolgen hebben voor Vlaanderen. In 2019 was dit o.m. brexit, een EU-plan rond artificiële intelligentie en een EU-langetermijnstrategie voor het klimaat.

In de beleidsnota 2019-2024 rond het Vlaamse buitenlandse beleid leggen de minister-president en de Vlaamse Regering de nadruk op het belang van het 'in foro interno, in foro externo'-principe en de gelijkwaardigheid van de deelstaten en de federale overheid. Het inzetten op een sterke Vlaamse vertegenwoordiging met doelstellingen op korte en middellange termijn blijft dan ook onmisbaar om deze intentie in de beleidsnota kracht bij te zetten.

1. Kan de minister-president een overzicht geven van de activiteiten van de AAVR bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie voor het jaar 2019? Wat waren de doelstellingen van elk van deze activiteiten en hoe werd elke activiteit achteraf geëvalueerd? Op welke manier beantwoordden deze activiteiten aan de relevante en prioritaire dossiers die de Vlaamse Regering had vooropgesteld?
2. Werkt de AAVR bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie hiervoor samen met de Belgische of Nederlandse vertegenwoordiging? Zo ja, op welke manier en voor welke activiteiten gebeurde dit?
3. Heeft de minister-president al een overzicht van de activiteiten in 2020? Welke doelstellingen wil de AAVR bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie bereiken met de activiteiten op korte en middellange termijn? Op welke manier zullen deze activiteiten beantwoorden aan de relevante en prioritaire dossiers die de Vlaamse Regering heeft vooropgesteld?

JAN JAMBON
MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD
op vraag nr. 211 van 4 maart 2020
van **JORIS NACHTERGAELE**

---

1. Het departement houdt geen exhaustieve lijsten bij van alle activiteiten van de diplomatieke posten. De activiteiten van de Algemeen Vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering (AAVR) vloeien voort uit hun functiebeschrijving.

   Het ambtsgebied van de AAVR EU is in die zin atypisch omdat het bestaat uit het geheel van de 27 lidstaten van de Europese Unie, met dien verstande dat zijn activiteiten zich richten op de werking van de Instellingen van de EU, voornamelijk dan die in Brussel, Luxemburg en Straatsburg.

   Het eigenaardige aan deze post is dat zij 'buitenland' is, maar omwille van de hoofdstedelijke functie van Brussel voor de EU in eigen land is gevestigd, binnen het geheel van de Belgische Permanente Vertegenwoordiging bij de EU, in de Belliardstraat 65. Dat deze 'buitenlandse post' zich in de eigen hoofdstad bevindt, betekent automatisch dat er een bijzonder hechte samenwerking plaatsvindt met de Vlaamse overheidsdiensten en met de kabinetten van de Vlaamse regering.

   Het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 stelt dat de EU de belangrijkste hefboom is voor het Vlaams buitenlands beleid. De vorige regering besliste dat elk beleidsdomein dan ook minstens een medewerker naar de post van de AAVR EU moet detacheren. Ook Flanders Investment and Trade (FIT) detacheerde een vertegenwoordiger naar de AAVR EU. In totaal zijn er op die manier naast de Algemeen Afgevaardigde en zijn Adjunct-Algemeen Afgevaardigde en twee administratieve medewerkers, 21 attachés aan de AAVR EU verbonden. Sommigen onder hen werken voltijds, anderen deeltijds, afhankelijk van het belang van hun entiteit in Europees verband.

2. De werking van de AAVR EU wordt in belangrijke mate bepaald – en beperkt – door een uit 1994 daterend en intra-Belgisch Samenwerkingsakkoord. Het is verouderd omdat het geen rekening houdt met diverse staatshervormingen die sindsdien zijn doorgevoerd, en met de belangrijke hervorming van de EU zelf aan de hand van het Verdrag van Lissabon (2007). Het is de uitdaging om hierover in overleg te gaan met de andere deelstaten en met de federale regering, teneinde onze EU-werking opnieuw in overeenstemming te brengen met het principe Foro interno et foro externo.

   Enerzijds komt de AAVR EU maximaal op voor de uitoefening van de bevoegdheden die Vlaanderen ook binnen België uitoefent. In de praktijk dwingt de hierboven geschetste situatie ons tot een pragmatische aanpak van zaken. Veel kan opgelost worden omdat ook de federale diplomaten in veel gevallen een pragmatische koers varen, en proberen het maximum te verwezenlijken binnen het bestaande kader.

   De AAVR is actief binnen alle centrale EU-instellingen. Haar formele werking situeert zich in de eerste plaats binnen de Raad van de Europese Unie; de instelling waarlangs de lidstaten hun invloed aanwenden in diverse Raadsformaties. Op basis van het hierboven al aangehaalde Samenwerkingsakkoord uit 1994 is er voor intern-Belgisch gebruik een systeem van zes 'categorieën' uitgewerkt, grotendeels dus op basis van de toen vigerende bevoegdheidsverdeling. Categorie I is slaat dan op die Raadsformaties die geacht worden exclusief-federaal te zijn. Vanaf categorie II spelen de deelstaten

een geleidelijk oplopende rol. Categorie IV is exclusief Gemeenschapsmaterie. Categorie V slaat op Visserij – een exclusief Vlaamse zaak. Categorie VI is Landbouw – waarvoor een speciale afspraak geldt.

De attachés vanaf Categorie II spelen in volgorde van toenemende belangrijkheid een rol op het niveau van de Raadswerkgroepen en bij de ondersteuning van de Belgische ambassadeurs binnen de Coreper-vergaderingen. Zij staan ook de Vlaamse ministers bij die vanaf Categorie III, bij middel van een toerbeurtregeling tussen de deelstaten, België vertegenwoordigen in 'hun' Raadsformatie.

Maar de AAVR EU onderhoudt ook directe contacten met de Commissie, het Europees Parlement en andere instellingen zoals het Comité van de Regio's. Uiteraard zijn er ook veelvuldige contacten met de Permanente Vertegenwoordigers van andere lidstaten en met de vertegenwoordigingen van deelstaten en regio's bij de EU in Brussel. Vanzelfsprekend zijn er nauwe contacten met de Nederlandse PV en met de Nederlandse ambassade in Brussel rond tal van onderwerpen, maar ook bijvoorbeeld inzake de Brexit.

3. Van de AAVR wordt geen uitgeschreven jaarplanning verwacht. Ervaring heeft aangetoond dat die toch voortdurend moet worden bijgesteld in functie van de actualiteit.

   De werking van de AAVR EU wordt – sterker dan voor de andere posten – extern bepaald, met name door de agenda van de Europese Unie. Samen met het Europa Team van het departement BuZa, dat de 'back office' voor de Algemene Afgevaardigde vormt, wordt het jaarlijkse Werkprogramma van de Commissie nauwlettend in het oog gehouden. Belangrijke thema's op dit moment zijn uiteraard verder de Brexit, de uitwerking van de nieuwe 'groeistrategie' van de Commissie-Von der Leyen die onder de naam 'Green Deal' is opgezet, de digitaliseringsagenda van de Commissie, het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (MFK) enzovoort.

   De Corona-crisis heeft vanzelfsprekend ook de werking van onze AAVR EU grondig door elkaar geschud. De fysieke permanentie op de PV EU wordt momenteel verzorgd door de Algemene Afgevaardigde zelf, vanop afstand gesecondeerd door zijn adjuncte. Maar het geheel van de AAVR EU blijft tot op heden operationeel, zij het grotendeels via mail en videoconferenties. De AAVR zetelt ook in een dagelijks video-crisisoverleg waarop de verbinding wordt gelegd tussen de nationale en de Europese crisismaatregelen.